

25.8.2011.

Број: 251/2011-Д-02/1
Датум: 22.08.2011.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „СРБИЈАГАС“ НОВИ САД
Душан Бајатовић, генерални директор
Народног Фронта 12
21000 Нови Сад
факс: 021/481 43 99

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце, који сте нам доставили дописом број 01-01-5098 од 08.08.2011.године.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04 и 57/11) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 160. седници од 22.08.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце Јавног предузећа „Србијагас“, Нови Сад, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. Јавно предузеће „Србијагас“, Нови Сад - трговац природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, доставило је својим дописом број 01-01-5098 од 08.08.2011.године (допис заведен у Агенцији под бројем 251/2011-Д-02/1 од 08.08.2011. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којом су утврђене следеће цене:

а) Цене природног гаса за продају тарифним купцима

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни ставови "енергент" (дин/м³)	Тарифни ставови "капацитет" (дин/м³/дан/година)	Тарифни ставови "накнада по месту испоруке" (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	35,89		2.201,38
	Остали купци	34,91	116,11	2.201,38
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	34,71	117,39	22.013,83
	Равномерна потрошња	34,71	123,57	22.013,83
	Системи даљинског грејања	34,71	123,57	22.013,83
Категорија 3 p ≥ 16 bar	Неравномерна потрошња	33,93	54,81	22.013,83
	Равномерна потрошња			
	Системи даљинског грејања			

б) Цене природног гаса за продају енергетским субјектима за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца

Структура цене	Тарифни став	Јединица мере	Динара по јединици мере
Цене природног гаса које укључују и трошкове коришћења транспортног система за природни гас	Енергент	м³	32,97
	Капацитет	м³/дан/година	62,70
Цене природног гаса које не укључују трошкове коришћења транспортног система за природни гас	Енергент	м³	32,14
	Капацитет	м³/дан/година	0

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08 и 64/10), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је Јавно предузеће „Србијасгас“, при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунало максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца и максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине природним гасом за потребе тарифних купаца и извршило алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце;
- исказало цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца исказани реално за услове набавке природног гаса из Предлога. Истовремено, Агенција сматра да ЈП «Србијасгас» треба да, у поступку закључивања уговора о набавци и транзиту природног гаса за наредни период, настоји да постигне што повољније услове прибављања природног гаса за потребе тарифних купаца.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 283/2011-Д-1/11
Београд, 22.08.2011. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
З. Машић
Љубо Машић

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/04)¹, ЈП „Србијагас“, Нови Сад, као трговац природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 251/2011-Д-02/1 од 08.08.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца као и Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП „Србијагас“ је, у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Све енергетско – техничке и економско - финансијске табеле приложене уз Предлог одлуке на захтев Агенције за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца и за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, предметни подносилац предлога је формално – технички правилно попунио. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода, као и на формално - техничку исправност алокације предметних максимално одобрених прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима).

У поступку економско – финансијске анализе предложеног акта о ценама Агенција је имала у виду и следеће:

- Подносилац захтева је јавно предузеће, што има значаја приликом планирања одређених економско - финансијских величина за регулаторни период (целокупан капитал подносиоца захтева је државни капитал, трошкови зарада су под контролом надлежних министарстава,

¹ Ова одредба Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/04), остала је у правном поретку до 1. октобра 2012. године и после ступања на снагу Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 57/11), - члан 207. новог закона.

одлуку о расподели добити доноси Управни одбор подносиоца захтева уз сагласност Оснивача и сл.).

- Подносилац захтева поседује лиценце за обављање девет енергетских делатности, а поред тога обавља и неенергетске делатности.
- Подносилац захтева је у складу са законом извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха и извештаје независног ревизора по делатностима за претходна два регулаторна периода (2008. и 2009. година). Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања наведени за претходна два регулаторна периода, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за предметне енергетске делатности. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха а које имају утицаја на формирање максимално одобрених прихода за предметне енергетске делатности извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

Општи подаци

ЈП „Србијасгас“, Нови Сад, је енергетски субјект који обавља делатност Трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца. Снабдева 36 дистрибутивних предузећа укључујући и сопствену дистрибуцију.

ЈП „Србијасгас“ планира да у регулаторном периоду набавља гас од: „Југоросгас“ а.д. Београд (увозни природни гас пореклом из Руске Федерације), „Е-ОН Трговина гасом“ Будимпешта (увозни природни гас) и од НИС Нафтагас а.д. Нови Сад (домаћи природни гас).

„Југоросгас“ а.д. предаје природни гас, пореклом из Руске федерације, ЈП „Србијасгас“ на украјинско-мађарској граници. Транзит природног гаса кроз Републику Мађарску врши транспортер природног гаса „ФГСЗ“, Шиофок на основу дугорочног уговора о транзиту са ЈП „Србијасгас“-ом, који важи до 2018.године.

На основу важећег дугорочног уговора између „ФГСЗ“ и ЈП „Србијасгас“, максималне дневне количине на мађарско-српској граници износе до 11 милиона m^3 /дан на месту примопредаје гаса на мађарско-српској граници. У току грејне сезоне 2009/2010. година, омогућен је, на прекидној основи, транзит додатних 1 милион m^3 /дан, тако да је капацитет за увозни гас на мађарско-српској граници за потребе Србије износио 12. милиона m^3 /дан. С обзиром на повећане капацитете, а са циљем да се обезбеде додатне количине гаса у данима са температурама ваздуха испод просека, као и да се обезбеде одређене количине гаса у случају да се понове проблеми из јануара 2009. године у снабдевању са руским гасом, за период децембар 2009 – март 2010 године је уговорен увоз природног гаса са „Е-ОН Трговина гасом“ Будимпешта. Додатни увоз се реализовао са максималним капацитетом од 3 милиона m^3 /дан. У току грејне сезоне 2009/2010. година улазни капацитет у транспортни систем је са домаћих поља износио око 0,7 милиона m^3 /дан, а из ПСГ Банатски Двор 1 милиона m^3 /дан. За грејну сезону 2010/2011. годину је планирано повећање капацитета из ПСГ Банатски Двор на 3 милиона m^3 /дан, па није планиран додатни увоз.

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање

података о количинама природног гаса. Влада је Енергетски биланс за 2010. годину усвојила 2009. године, а почетком 2010. и Програм пословања ЈП „Србијагас“ за 2010.годину. Подаци о укупним количинама природног гаса у ова два документа се разликују. Највећа разлика настаје услед тога што се у Енергетском билансу налазе подаци за домаћу производњу коју је доставио НИС-Нафтагас а.д., а која садржи и количине природног гаса које се потроше за сопствене потребе произвођача, пре испоруке у транспортни или дистрибутивни систем ЈП „Србијагас“. Тако у Енергетском билансу домаћа производња која улазу у гасовод износи 304,2 милиона m^3 , а у Програму пословања ЈП „Србијагас“, који је усклађен са достављеним подацима НИС-Нафтагас, 226,0 милиона m^3 . Током 2011 извршено је усаглашавање садржаја табела за Енергетски биланс Републике Србије између Министарства рударства и енергетике, НИС-Нафтагас и ЈП „Србијагас“, тако да се може очекивати да у наредном периоду не постоји разлика у подацима о домаћој производњи гаса .

Разлике у укупним количинама природног гаса између Програма пословања ЈП „Србијагас“ и достављених података у пратећим табелама, јављају се услед мање стопе губитака које је одобрила Агенција. Смањењем стопе губитака са 0,47 % на 0,03 % на транспортном систему, количине гаса за надокнаду губитака на транспортном систему су се смањиле за 11.090.000 m^3 (са 11.897.000 m^3 на 807.000 m^3). Смањењем стопе губитака са 2,03 % на 0,64 % на дистрибутивном систему, количине гаса за надокнаду губитака на дистрибутивном систему су се смањиле за 15.513.612 m^3 (са 22.532.947 m^3 на 7.019.335 m^3). Може се очекивати да ће ЈП „Србијагас“ планирати стопе губитака у наредном периоду у складу са реализацијом у претходним годинама, па ће на тај начин престати да постоје разлике у количинама на основу различитих стопа губитака у Плану пословања ЈП „Србијагас“ и пратећим табелама за давање мушљења.

Подаци у енергетском билансу и у Плану пословања ЈП „Србијагас“ обухватају све количине природног гаса које се испоруче у току године крајњим купцима или се утисну у складиште, док су те количине мање код делатности Трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца: за количине за квалификоване купце, количине произвођача природног гаса који само користи транспортни систем, али и за сопствену потрошњу транспортног система и количине за надокнаду губитака на транспортном систему. Такође, разлика постоји јер енергетски биланс и План пословања ЈП „Србијагас“ прате физичку реализацију количина, док Трговина природним гасом ради снабдевања тарифних купаца прати испоручене количине за потребе тарифних купаца у току године, па се јавља разлика када се у складиште утисну веће количине него што се повуче из складишта у току календарске године.

Потребе тржишта за природним гасом за 2010. годину су планиране да се већим делом обезбеде из увоза 1.972.593.000 m^3 , од чега 1.879.727.203 m^3 из редовног увоза, а 92.865.797 m^3 из додатног увоза. Уговорене су довољне количине руског гаса, јер је са „Југоросгас“ а.д. Београд уговорена набавка до 2 милијарде m^3 . План је да у току 2010. године Трговац природним гасом ради снабдевања тарифних купаца утисне у складиште Банатски Двор 100 милиона m^3 , а повуче из складишта 75 милиона m^3 .

Из домаће производње је предвиђена набавка 225.977.100 m^3 , од чега је 188.614.200 m^3 гас из домаће производње који се испоручује у транспортни систем, а 37.362.900 m^3 се испоручује директно у дистрибутивни систем. Ове количине из домаће производње не садрже количине гаса које ће се само транспортовати или дистрибуирати до погона произвођача.

Количине природног гаса и тарифни елементи

а) Трговина природним гасом ради снабдевања тарифних купаца (велетрговина)

Количине трговца на велико у 2010. години су мање него у 2009. и 2008. години, јер је одређени број великих купаца гасом, у трећем и четвртном кварталу 2009. године променио статус из тарифних у квалификоване купце. Такође, произвођач природног гаса НИС-Нафтагас, а.д. више није тарифни купац, већ само користи транспортни и дистрибутивни систем ЈП „Србијагас“.

Планирана структура извора гаса трговца на велико је:

Редован увоз руског гаса без коришћења складишта:	826.130.923 m ³
Додатни увоз:	92.865.797 m ³
Домаћи гас:	225.977.100 m ³
Гас из складишта:	75.000.000 m ³

Редован увоз руског гаса у 2010. години ће износити 926.130.923 m³, при чему ће се утиснути у складиште 100.000.000 m³, а повући из складишта 75.000.000 m³ које су утиснуте пре 2010. године.

Тарифни елемент „енергент“ – 1.219.973.820 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку у 2010. години. Планирана је следећа испорука:

Испорука другим дистрибутерима:	400.095.000 m ³
Испорука истом правном лицу на дистрибутивном систему:	668.968.876 m ³
Испорука истом правном лицу на транспортном систему:	150.909.944 m ³

Тарифни елемент „енергент“ за 2010 годину је за 47,8 % мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 2.335.232.000 m³ и 17,0% мањи у односу на реализацију у 2009. години од 1.469.237.931 m³.

Тарифни елемент „капацитет“ – 6.839.633 m³/дан/год. је за 2010. годину усвојен на основу података из 2009. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама:

Испорука другим дистрибутерима:	2.853.833 m ³ /дан/год.
Испорука истом правном лицу на дистрибутивном систему:	2.660.677 m ³ /дан/год.
Испорука истом правном лицу на транспортном систему:	1.325.123 m ³ /дан/год.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010 годину је за 54,1 % мањи него приликом претходног одобравања цена, када је износио 14.903.000 m³/дан/год.

б) Трговина на мало природним гасом за потребе тарифних купаца

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода ЈП „Србијасгас“ за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на транспортни и дистрибутивни гасовод ЈП „Србијасгас“.

Количине трговца на мало у 2010. години су мање него у 2009. и 2008. години, јер је одређени број великих купаца гасом, у трећем и четвртом кварталу 2009. године променио статус из тарифних у квалификоване купце. Такође, произвођач природног гаса НИС-Нафтагас, а.д. више није тарифни купац, већ само користи транспортни и дистрибутивни систем ЈП „Србијасгас“.

Тарифни елемент „енергент“ – 807.871.035 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку у 2010. години. Тарифни елемент енергент је правилно израчунат и износи по групама:

Категорија 1: 80.700.000 m³ домаћинства и 49.257.350 m³ за остале купце,

Категорија 2: 60.982.266 m³ неравномерна потрошња, 390.824.219 m³ равномерна потрошња и 79.943.706 m³ за системе даљинског грејања.

Категорија 3: 5.243.061 m³ неравномерна потрошња, 140.920.433 m³ равномерна потрошња и 0 m³ за системе даљинског грејања.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010 годину је за 57,6 % мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 1.906.777.000 m³ и 27,2% мањи у односу на реализацију у 2009. години од 1.110.008.000 m³.

Тарифни елемент „капацитет“ – 4.848.557 m³/дан/год. је за 2010. годину усвојен на основу података из 2009. године. Тарифни елемент капацитет је правилно израчунат и износи по групама:

Категорија 1: 871.617 m³/дан/год. домаћинства и 465.493 m³/дан/год. остали купци.

Категорија 2: 496.264 m³/дан/год. неравномерна потрошња, 1.408.326 m³/дан/год. равномерна потрошња и 318.257 m³/дан/год. системи даљинског грејања.

Категорија 3: 101.960 m³/дан/год. неравномерна потрошња, 1.186.640 m³/дан/год. равномерна потрошња и 0 m³/дан/год. системи даљинског грејања.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010 годину је за 60,2 % мањи него приликом претходног одобравања цена када је износио 12.168.570 m³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ – 73.162 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода, од ког су одузета места испоруке за квалификоване купце и за произвођача природног гаса. ЈП „Србијасгас“ планира да се број активних места испоруке повећа на дистрибутивној мрежи притиска $p < 6 \text{ bar}$ за 3.000, на мрежи притиска $6 \text{ bar} \leq p < 16 \text{ bar}$ за 20 и на транспортном систему је планирано повећање броја купаца за 1. Од укупног броја места испоруке у Категорији 1 се налази 72.631 (домаћинства 70.046 и остали 2.585), Категорији 2 се налази 474 (неравномерна потрошња 241, равномерна потрошња 214 и системи даљинског грејања 19) и у Категорији 3 се налази 57 купаца (неравномерна потрошња 21, равномерна потрошња 36).

Тарифни елемент „место испоруке“ за 2010 годину је за 9,7% већи него приликом претходног одобравања цена када је износио 66.698.

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду за 17,0% мања у односу на остварење у претходној години, односно трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца за 4,0% мања у односу на остварење у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 189,4 милиона динара (за 7,1% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	Трошкови материјала	1.852	1.852	1.967	106,2%
1.1.	Трошкови материјала за израду	210	210	222	105,7%
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	692	692	733	105,9%
1.3.	Трошкови горива и енергије	950	950	1.012	106,5%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	26.751	26.692	30.135	112,9%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	20.230	20.230	23.386	115,6%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3.711	3.711	4.290	115,6%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	13	13	13	103,1%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	4	4	4	106,0%
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	69	10	11	106,0%
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	145	145	138	95,4%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	2.579	2.579	2.293	88,9%
3.	Трошкови производних услуга	7.503	7.455	7.902	106,0%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	1.357	1.357	1.438	106,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	87	87	92	105,7%
3.4.	Трошкови закупнина	5.379	5.379	5.702	106,0%
3.5.	Трошкови сајмова	23	23	25	108,7%
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	333	285	302	106,0%
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				

3.9.	Трошкови осталих услуга	324	324	343	105,9%
4.	Нематеријални трошкови	428.118	140.861	149.314	106,0%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	40.957	5.727	6.072	106,0%
4.2.	Трошкови репрезентације	450	450	477	106,0%
4.3.	Трошкови премија осигурања	323	323	343	106,2%
4.4.	Трошкови платног промета	375.920	123.893	131.327	106,0%
4.5.	Трошкови чланарина	32	32	34	106,3%
4.6.	Трошкови пореза	68	68	72	105,9%
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	10.368	10.368	10.990	106,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефицијезапослених а који се исплаћују у регулаторном периоду			72	
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	464.224	176.860	189.390	107,1%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора» су умањени за износ од 59.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер примарно није у директној функцији обављања предметне енергетске делатности.
- «Трошкови рекламе и пропаганде» су умањени за износ од 48.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер се односи на трошкове спонзорства.
- «Трошкови непроизводних услуга» су умањени за износ од 35.230.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер примарно није у директној функцији обављања предметне енергетске делатности.
- «Трошкови платног промета» су умањени за износ од 252.027.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер се односи на део конкретног потраживања од продаје природног гаса.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 23.386.000 динара (за 15,6% више у односу на остварење у претходној години). Пораст предметног трошка је планиран у складу са усвојеним Програмом пословања подносиоца захтева за 2010. годину.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).
- Све остале позиције оперативних трошкова планиране су у регулаторном периоду у просеку за 6% више у односу на остварење у претходној години.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 168,6 милиона динара (за 19,3% мање у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/Б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5 / 4)
1.	Трошкови материјала	8.520	8.520	9.054	106,3%
1.1.	Трошкови материјала за израду	952	952	1.009	106,0%
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	2.995	2.995	3.174	106,0%
1.3.	Трошкови горива и енергије	4.573	4.573	4.871	106,5%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	108.597	108.325	61.760	57,0%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	81.186	81.186	43.171	53,2%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	15.378	15.378	8.177	53,2%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	58	58	60	103,1%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	18	18	19	106,0%
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	314	42	45	106,0%
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	657	657	627	95,4%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	10.986	10.986	9.661	87,9%
3.	Трошкови производних услуга	11.729	11.510	12.200	106,0%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	5.557	5.557	5.890	106,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	424	424	449	105,9%
3.4.	Трошкови закупнина	2.275	2.275	2.411	106,0%
3.5.	Трошкови сајмова	106	106	113	106,6%
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	1.499	1.280	1.357	106,0%
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	1.868	1.868	1.980	106,0%
4.	Нематеријални трошкови	103.664	80.194	85.006	106,0%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	39.166	15.696	16.638	106,0%
4.2.	Трошкови репрезентације	1.851	1.851	1.962	106,0%
4.3.	Трошкови премија осигурања	1.500	1.500	1.590	106,0%
4.4.	Трошкови платног промета	20.130	20.130	21.338	106,0%
4.5.	Трошкови чланарина	146	146	155	106,2%
4.6.	Трошкови пореза	312	312	330	105,8%
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	40.559	40.559	42.993	106,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду	496	496	596	120,2%
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	233.006	209.045	168.616	80,7%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- «Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора» су умањени за износ од 272.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер примарно није у директној функцији обављања предметне енергетске делатности.
- «Трошкови рекламе и пропаганде» су умањени за износ од 219.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер се односи на трошкове спонзорства.
- «Трошкови непроизводних услуга» су умањени за износ од 23.470.000 динара а који не може бити признат као оправдан оперативни трошак јер примарно није у директној функцији обављања предметне енергетске делатности.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови зарада и накнада зарада (брото)“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 43.171.000 динара (за 46,8% мање у односу на остварење у претходној години) а „Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 8.177.000 динара (за 46,8% мање у односу на остварење у претходној години). Подносилац захтева је предметне трошкове планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу benchmarkinga са упоредивим енергетским субјектима) .
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).
- Све остале позиције оперативних трошкова планиране су у регулаторном периоду у просеку за 6% више у односу на остварење у претходној години.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду за предметне енергетске делатности се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 435.000 динара, односно за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 2.962.000 динара.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 169.000 динара (за 28,0% више у односу на остварене трошкове амортизације у претходној години), а за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних

купаца у износу од 2.066.000 динара (за 17,3% више у односу на остварене трошкове амортизације у претходној години). Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 265.000 динара, односно за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 896.000 динара, и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду за предметне енергетске делатности се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 3.487.000 динара, односно за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 13.071.000 динара. У претходној години у енергетској делатности трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца уложено је 55.000 динара (у потпуности из сопствених средстава) а у енергетској делатности трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца 331.000 динара (у потпуности из сопствених средстава) .

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца сопствена средства учествују са 435.000 динара (или 12,5%) а кредити од домаћих пословних банака са 3.052.000 динара (или 87,5%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду крећу се у границама планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (435.000 динара) а за планиране кредите од домаћих пословних банака подносилац захтева је као доказ о реалности овог извора финансирања приложио потврду Војвођанске банке ад Нови Сад о спремности пословне банке да финансијски прати подносиоца захтева у планираним инвестиционим активностима. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања у регулаторном периоду (3.487.000 динара) у регулаторном периоду неће бити активирано 1.152.000 динара и овај износ нема утицаја на висину цена природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца.

У изворима финансирања планираних улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца сопствена средства учествују са 2.962.000 динара (или 22,7%) а кредити од домаћих пословних банака са 10.109.000 динара (или 77,3%). Сопствена средства као извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду крећу се у границама планираног трошка амортизације у регулаторном периоду (2.962.000 динара) а за планиране кредите од домаћих пословних банака подносилац захтева је као доказ о реалности овог извора финансирања приложио потврду Војвођанске банке ад Нови

Сад о спремности пословне банке да финансијски прати подносиоца захтева у планираним инвестиционим активностима. Планирана улагања у регулаторном периоду су исправно унета у обрачун регулисаних средстава у регулаторном периоду. Од укупно планираних улагања у регулаторном периоду (13.071.000 динара) у регулаторном периоду неће бити активирано 5.216.000 динара и овај износ нема утицаја на висину цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду за предметне енергетске делатности се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке, планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 37.701,8 милиона динара.

Пондерисана просечна набавна цена природног гаса укључујући све зависне трошкове набавке исказана је у износу од 30,9038 дин/м³ а чија је структура приказана у следећој табели:

Редни број	Опис	Износ набавне цене		Количина (у 000 м ³)
		УСД/000 м ³	дин/м ³	
1.	Набавна цена природног гаса из редовног увоза	451,68	32,5022	826.131
1.1.	Природни гас	413,85	29,7626	
1.2.	Транспорт (транзит) природног гаса у иностранству	37,83	2,7207	
1.3.	Трошкови царине		0,0000	
1.4.	Трошкови банкарских услуга		0,0190	
2.	Набавна цена природног гаса из додатног увоза	438,30	31,8602	92.866
2.1.	Природни гас	403,16	28,9940	
2.2.	Транспорт (транзит) природног гаса у иностранству	35,14	2,5274	
2.3.	Трошкови царине		0,3199	
2.4.	Трошкови банкарских услуга		0,0190	
3.	Набавна цена природног гаса из домаће производње		26,7278	225.977
4.	Набавна цена природног гаса из домаћег складишта		24,6958	75.000
5.	Пондерисана просечна набавна цена природног гаса		30,9038	1.219.974

Сви елементи приказане пондерисане просечне набавне цене природног гаса укључујући све зависне трошкове набавке исказани су на основу стварних актуелних трошкова које је подносилац захтева имао приликом последње реализоване набавке природног гаса и документовани су прилагањем копија рачуна добављача, уз изузетак трошкова набавке природног гаса из редовног увоза а чија је цена исказана у висини уговорене цене која важи за други квартал 2011. године.

За све обавезе које су уговорене у иностраној валути (УСД) подносилац захтева је исправно применио акуелни петнаестодневни просечни средњи курс НБС у износу од 71,9164 дин/УСД.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 26.861,0 милиона динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке, примењене су цене трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца и то по тарифном ставу "енергент" која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 32,97 дин/м³, по тарифном ставу "енергент" која не укључује трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 32,14 дин/м³ и по тарифном ставу "капацитет" у износу од 62,70 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за транспорт природног гаса

Трошкови коришћења система за транспорт природног гаса планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 1.438,4 милиона динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом. Трошкови коришћења система за транспорт природног гаса у регулаторном периоду односе се искључиво на коришћење сопственог транспортног система за природни гас и могу се сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 766,8 милиона динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом. Трошкови коришћења дистрибутивног система у регулаторном периоду укључују трошкове коришћења сопственог дистрибутивног система у износу од 766,2 милиона динара и трошкове коришћења туђег дистрибутивног система (ДП „Грејање“, Зрењанин) у износу од 623.000 динара који су правилно обрачунати применом цене по тарифном ставу „енергент“ у износу од 3,00 дин/м³ и цене по тарифном ставу "капацитет" у износу од 169,22 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 113,1 милиона динара (0,3% од износа трошкова набавке природног гаса укључујући и све зависне трошкове набавке природног гаса у регулаторном периоду) а за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 572,0 милиона динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Корекциони елемент

Корекциони елемент за енергетску делатност трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца правилно је обрачунат у износу од 1.206.657 хиљада динара. Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 16.10. до 31.12.2008. године) и за претходни регулаторни период (2009. година). Корекциони елемент у износу од 3,006,657 хиљада динара је примарно последица разлика између стварне набавне цене природног гаса и признатих набавних цена природног гаса у регулисаној цени трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца одобреној за први регулаторни период. Приликом коначног обрачуна корекционог елемента, узето је у обзир да је један део купаца, који су током посматраног периода 2008.године имали третман тарифних купаца, током 2009.године прешао у квалификоване купце, и ефекат који су они произвели на обрачун корекционог елемента процењен је на 1.800.000 хиљада динара.

Корекциони елемент за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 226.457.000 динара (свега 0,7% од оствареног максимално одобреног прихода у претходној години). Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 16.10. до 31.12.2008. године) и за претходни регулаторни период (2009. година).

На основу свега напред наведеног, корекциони елементи за претходне регулаторне периоде за предметне енергетске делатности могу се сматрати оправданим и прихватљивим.

Предложени максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца предлога за предметне енергетске делатности приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Трговина природним гасом ради снабдевања тарифних купаца	Трговина на мало природним гасом за потребе тарифних купаца
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	189.390	168.616
2.	Трошкови амортизације	А _т	435	2.962
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	37.701.847	26.86.997
4.	Трошкови коришћења система за транспорт природног гаса	ТТ _т	1.438.357	-
5.	Трошкови коришћења система за складиштење природног гаса	ТС _т	-	-
6.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _т	-	766.834
	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _т	113.106	571.956
7.	Корекциони елемент	КЕ _т	1.206.657	226.457
8.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	40.649.791	28.597.822

ЦЕНЕ ПРИРОДНОГ ГАСА ЗА ТАРИФНЕ КУПЦЕ

Алокација предложеног максимално одобреног прихода предметне енергетске делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених цена природног гаса за тарифне купце:

1. Цене природног гаса трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца:

Опис	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)			Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		
	Постојеће цене	Предложене цене	Индекс	Постојеће цене	Предложене цене	Индекс
Цена која укључује трошкове коришћења транспортног система за природни гас	28,71	32,97	114,8	38,13	62,70	164,4
Цена која не укључује трошкове коришћења транспортног система за природни гас	27,83	32,14	115,5			

2. Цене природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	31,97	35,89			2.873,76	2.201,38
	Остали корисници	31,02	34,91	150,32	116,11	2.873,76	2.201,38
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	30,50	34,71	116,95	117,39	28.737,62	22.013,83
	Равномерна потрошња	30,50	34,71	114,61	123,57	28.737,62	22.013,83
	Системи даљинског грејања	30,50	34,71	116,95	123,57	28.737,62	22.013,83
Категорија 3 p ≥ 16 bar	Неравномерна потрошња	29,32	33,93	36,38	54,81	28.737,62	22.013,83
	Равномерна потрошња						
	Системи даљинског грејања						

Категорије корисника	Групе корисника	Просечне постојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	34,01	37,80	111,1
	Остали купци	32,27	36,12	111,9
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,33	35,75	114,1
	Равномерна потрошња	31,00	35,16	113,4
	Системи даљинског грејања	31,41	35,20	112,1
Категорија 3 p ≥ 16 bar	Неравномерна потрошња	29,56	34,43	116,5
	Равномерна потрошња			
	Системи даљинског грејања			
Просечна цена у дин/м ³		30,70	35,40	115,3

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).